

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 17 Co 60/2023, ECLI:CZ:KSUL:2023:17.CO.60.2023.1

Číslo: 20/2025

Právní věta:

Přípustnost odvolání podle § 202 odst. 2 o. s. ř. je posuzována ve vztahu k žalobě i vzájemnému návrhu samostatně.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 29.11.2023

Spisová značka: 17 Co 60/2023

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Bagatelnost, Přípustnost odvolání

Předpisy: § 202 odst. 2 o. s. ř.

§ 97 odst. 1 o. s. ř.

§ 97 odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud odmítl odvolání žalovaného proti části výroku I rozsudku Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 12. 2022, sp. zn. 21 C 72/2017, jíž mu bylo uloženo zaplatit žalobkyni 4 518,65 Kč a nahradit žalobkyni náklady řízení 70 935,91 Kč, a potvrdil tu část výroku I rozsudku Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 12. 2022, sp. zn. 21 C 72/2017, kterou byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobkyni 2 420 Kč na náhradu nákladů řízení o vzájemném návrhu.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému zaplatit žalobkyni částku 4 518,65 Kč a dále nahradit náklady řízení ve výši 73 355,91 Kč (výrok I) a zamítl vzájemný návrh žalovaného na zaplacení částky 15 000 Kč (výrok II).

II.

Odvolání a vyjádření k němu

2. Proti rozsudku podal žalovaný odvolání, a to do výroku I, přičemž uvedl, že soud vycházel ze

skutkových zjištění, jež v provedeném dokazování nemají oporu, nesprávně hodnotil důkazy a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Zejména dospěl k nesprávnému skutkovému závěru, že žalovaný byl vůči žalobkyni v postavení dlužníka. Dále žalovaný namítal, že rozsudek soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení, především nesprávné aplikaci ustanovení § 2054 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kdy dle názoru žalovaného mohou účinky citovaného ustanovení nastat pouze v případě, kdy dobrovolně plní speciální subjekt, tedy dlužník.

III. Přípustnost odvolání

3. Podle § 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), odvolání není přípustné proti rozsudku vydanému v řízení, jehož předmětem bylo v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.

4. Podle § 97 odst. 1 o. s. ř. žalovaný může za řízení uplatnit svá práva proti žalobci i vzájemným návrhem.

5. Podle § 97 odst. 2 o. s. ř. vzájemný návrh může soud vyloučit k samostatnému řízení, jestliže by tu nebyly podmínky pro spojení věcí.

6. Odvolání je řádným opravným prostředkem přípustným proti všem rozhodnutím soudu prvního stupně, nestanoví-li zákon jinak. Jednu z výjimek všeobecné přípustnosti odvolání představuje odvolání proti rozsudkům vydaným v tzv. bagatelních věcech, kdy výše plnění, jež je předmětem sporu, nepřevyšuje 10 000 Kč. Účelem vyloučení odvolání v bagatelních sporech je odstranění průtahů v uspokojení oprávněných pohledávek věřitelů v méně významných věcech, v nichž ke správnému a spravedlivému rozhodnutí postačuje řízení v jediném stupni (srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 30/2000 Sb., bod 264 části první).

7. Vymezení předmětu sporu je zcela v dispozici žalobce. Uplatní-li žalobce jednou žalobou více práv (nároků) se samostatným skutkovým základem (tzv. objektivní kumulace), je pro posouzení bagatelnosti sporu rozhodný součet takto uplatněných plnění (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. [IV. ÚS 3153/15](#), či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2016, sp. zn. [21 Cdo 3480/2015](#)). Uvedený závěr přijatý za právní úpravy účinné do 29. 9. 2017, se uplatní i v poměrech právní úpravy po změně občanského soudního řádu provedené zákonem č. 296/2017 Sb., neboť změnou ustanovení § 202 odst. 2 o. s. ř. bylo sledováno sjednocení úpravy přípustnosti odvolání a dovolání při omezení přípustnosti těchto opravných prostředků ve vztahu k rozhodnutím, jež nejsou rozhodnutími o peněžitém plnění, ač byla vydána v rámci tzv. bagatelního sporu (srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 296/2017 Sb., bod 5 a 7 až 10 čl. I), a nikoli změna pravidel pro posuzování bagatelnosti sporu.

8. Jsou-li ke společnému řízení spojeny samostatné nároky více žalobců (v subjektivní kumulaci) na zaplacení peněžitého plnění, jež jednotlivě nepřevyšují 10 000 Kč, nepočítaje v to příslušenství, není dle § 202 odst. 2 o. s. ř. přípustné odvolání proti rozsudku vydanému ve společném řízení o všech těchto nárocích, byť v souhrnu výši 10 000 Kč přesahují. To platí i v případě odvolání podaného žalovaným, jímž se napadá rozsudek vydaný ve společném řízení o všech jednotlivých nárocích více žalobců, o nichž bylo rozhodnuto rozsudkem vydaným ve společném řízení (srov. právní větu formulovanou občanskoprávním a obchodním kolegiem Nejvyššího soudu při přijetí usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 03. 2018, sp. zn. [91 Co 461/2017](#) k publikaci ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 46/2019).

9. V posuzované věci se nejedná ani o jednu ze shora uvedených situací. Vzhledem k tomu, že předmět sporu vymezuje žalobce, který při podání žaloby zvažuje (může zvažovat) též to, zda proti rozhodnutí soudu prvního stupně budou či nebudou přípustné opravné prostředky, do vymezení předmětu sporu žalobcem není žalovaný oprávněn zasahovat, řízení o žalobě a o vzájemném návrhu jsou relativně samostatná, jejich projednání v jediném řízení není (nemusí být) nezbytné, vzájemný návrh může být projednán v samostatném řízení a pro posouzení bagatelnosti sporu není (nemusí být) rozhodující (jen) souhrnná výše plnění, o něž v řízení jde, má odvolací soud za to, že přípustnost odvolání musí být posuzována ve vztahu k žalobě i vzájemnému návrhu samostatně.

10. Opačný závěr by žalovanému umožnil jednostranně procesním úkonem navýšit hodnotu předmětu sporu a prostřednictvím odvolání oddálit uspokojení oprávněné pohledávky žalobce, což by bylo v rozporu s účelem omezení podávání opravných prostředků v bagatelních sporech.

11. Vzhledem k tomu, že žalobkyně se v době vydání napadeného rozsudku domáhala zaplacení částky 4 518,65 Kč, není odvolání proti výroku I napadeného rozsudku v části, v níž bylo rozhodnuto o žalobě ve věci samé, přípustné.

12. Soud prvního stupně o nákladech řízení rozhodl v části výroku I napadeného rozsudku jak ve vztahu k žalobě, tak ke vzájemnému návrhu. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 2. 2018, sp. zn. [23 Cdo 4609/2017](#), stanovil pro každou věc, tj. věc uplatněnou žalobou i věc uplatněnou vzájemným návrhem, náhradu samostatně, a to ve výši 70 935,91 Kč (žaloba) a 2 420 Kč (vzájemný návrh), byť obě částky učinil součástí jednoho výroku. V bagatelní věci není odvolání přípustné ani proti výroku o nákladech řízení. Odvolání žalovaného proto není přípustné ani v části, v níž směřuje proti rozhodnutí o povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 70 935,91 Kč.

13. S ohledem na shora uvedené odvolací soud odvolání žalovaného v části uvedené ve výroku I tohoto usnesení odmítl [§ 218 písm. c) o. s. ř.].

14. Přípustným shledal odvolací soud odvolání žalovaného v části, v níž směřovalo proti části výroku I napadeného rozsudku, kterou byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o vzájemném návrhu ve výši 2 420 Kč. V tomto rozsahu odvolací soud napadený rozsudek přezkoumal v mezích podaného odvolání, aniž by bylo třeba nařizovat jednání [§ 212, § 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání není v této části opodstatněné.

IV.

Důvodnost odvolání

15. Žalovaný žádá přiznat náhradu nákladů s tím, že o žalobě bylo rozhodnuto nesprávně. Touto námitkou však nijak nezpochybňuje závěr soudu prvního stupně, že ve vztahu ke vzájemnému návrhu má žalobkyně právo na plnou náhradu nákladů řízení o vzájemném návrhu. Vzájemný návrh byl (pravomocně) zamítnut, žalobkyně byla v řízení o vzájemném návrhu zcela úspěšná a má v souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na plnou náhradu nákladů řízení o vzájemném návrhu.

16. Správnost napadeného rozsudku v části, v níž bylo rozhodnuto o nákladech řízení o vzájemném návrhu, se žalovanému zpochybnit nepodařilo, proto odvolací soud napadený rozsudek v této části potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

17. V řízení o odvolání proti rozhodnutí o žalobě bylo odvolání žalovaného odmítnuto. Žalobkyně tak má právo na plnou náhradu nákladů řízení o odvolání proti rozhodnutí o žalobě (§ 224 odst. 1, § 146 odst. 3 o. s. ř.). Výše těchto nákladů činí 1 573 Kč a je představována odměnou zástupce žalobkyně za vyjádření k odvolání ve výši 1 000 Kč [§ 11 odst. 1 písm. k), § 7 bod 3. vyhl. č. 177/1996 Sb. –

tarifní hodnota 4 518,65 Kč], náhradou hotových výdajů zástupce žalobkyně za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1, 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a náhradou za daň z přidané hodnoty z odměny a náhrady ve výši 273 Kč (§ 137 odst. 1, 3 o. s. ř.). Tuto náhradu nákladů odvolacího řízení je žalovaný povinen zaplatit v zákonné lhůtě 3 dnů (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) k rukám zástupce žalobkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

18. Ve vztahu k řízení o odvolání proti rozhodnutí o vzájemném návrhu by měla žalobkyně rovněž právo na náhradu nákladů řízení, neboť byla zcela úspěšná (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř.). Vyjádření k odvolání se ovšem týkalo jen řízení o žalobě, neboť žalobkyně se vyjadřovala pouze k odvolání ve věci samé a k nákladům řízení se nevyjadřovala. Z obsahu spisu tedy nevyplývá, že by jí v této souvislosti jakékoli náklady vznikly.

19. S ohledem na shora uvedené rozhodl odvolací soud o nákladech odvolacího řízení tak, jak je uvedeno ve výroku III tohoto usnesení.

Disentní stanovisko - JUDr. Roman Šebek, JUDr. David Vlášil

Ustanovení § 202 odst. 2 o. s. ř. představuje výjimku ze zásady, že proti každému rozsudku soudu prvního stupně je objektivně přípustné odvolání. Jako takovou je tuto výjimku nutno vykládat spíše restriktivně. Rozhodným hlediskem je předmět (celého) řízení v době vydání (vyhlášení) rozsudku soudu prvního stupně, a to souhrn všech peněžitých plnění (jistina bez příslušenství) v tento okamžik, bez ohledu na to, jak se „dostala do hry“, utvořila předmět řízení, zda to bylo v důsledku žaloby či vzájemné žaloby. Byť jsem si vědom rozhodnutí [Rc 46/2019](#) pro případ samostatných nároků více žalobců (v subjektivní kumulaci) na zaplacení peněžitého plnění, nepovažuji právní závěr navrhovaného rozhodnutí za správný.